

Thema-avond Groene Kerk 25 november 2025 – een verslag

Vervoer – een Verkenning

Deze derde thema-avond van de projectgroep Groene Kerk volgde op eerdere avonden over het klimaat en de supermarkt. De externe presentator bleek ziek, maar Bas van Dongen en Hannie Musson namen het roer succesvol over. De 'groene stoel' herinnerde ons aan de toekomstige gevolgen van wat we nu doen.

Bas heette de 30 mensen welkom, onder wie gasten uit andere gemeentes, ervaringsdeskundigen en de beleidsmedewerker Mobiliteit van Sittard-Geleen die hun kennis wilden delen. Na uitleg van het programma begon de avond met hoe vervoer van mens en goederen zich enorm heeft ontwikkeld. Je vliegt nu overal heen, we hebben 'hypertoerisme' en jaarlijks komen 1 miljard postpakjes ons land in.

Wie moet er in actie komen

Ik moet in actie komen

De overheid moet in actie komen

De politiek moet in actie komen

Het bedrijfsleven moet in actie komen

Met prikkelende vragen kwam de stemming er snel in.

"Hoe kwam je hier? Lopend, fiets, OV of de auto?"

"Hoe zie je jezelf: ben je een criticaster, positivo, beginneling of expert?"

"Wie moet actie nemen: ikzelf, de overheid, politiek of het bedrijfsleven?"

Met vier kleuren kon je je mening aangeven. Wat een variatie! Er waren best veel experts, ook enkele positivo's en beginnelingen; ook 1 sceptische criticaster. Mensen vertelden: 'ik weet het wel, maar ben een beginneling in actie'. Of 'alle vier moeten actie nemen'. Ook: 'er verandert maar weinig'. 'We moeten ophouden met duizenden discussieleiders. Het is helder dat het moet. Nu doen!' Velen gaven aan dat alle vier actie moeten nemen, of ik en de overheid, ik en de politiek. De beleidsmedewerker benadrukte de rol van de politiek: 'als die er niet mee bezig is, komt er niets in beweging. De politiek zet de kaders, de overheid voert uit'.

Vervolgens werd in groepjes naar het eigen gedrag gekeken: Hoe vaak ging je dit jaar lopen of fietsen, met het OV, de auto of vliegen? Het doel was luisteren naar elkaar. 'Wat doe ik? Wat doen anderen? Wat kan ik daarvan leren?' Mensen vertelden over hun uiteenlopende situaties en keuzes. Zoals de auto voor zwaar transport, geen bereikbaarheid of slechte ervaringen met OV, veiligheid 's avonds. En vliegen als naaste familie ver weg is en dit niet per trein kan. Ook tijdgebrek en gemakzucht werden genoemd. Sommigen gaven ook aan wél zeer bewust te lopen of te fietsen indien mogelijk, of met de trein op vakantie te gaan of elektrisch te rijden, zoveel mogelijk op zonnepanelen. 'Moet het anders?' was de vervolgvraag. Jawel zeggen velen: maar vraag is ook: kán het wel anders? Vaak ben je ook machteloos. De beleidsmedewerker: "Het is een politieke keuze hoeveel de overheid meebetaalt. Daarnaast hebben gemeenten ook eigen beleid, ook de gemeente Sittard-Geleen". Het is ingewikkeld. Veel factoren bepalen keuzes en veel factoren hebben invloed op de uitstoot. Bewustwording als een begin: Waarom doe je de dingen die je doet? En wat kun je wél doen? Zoals Gandhi al zei: "Het verschil tussen wat we doen en wat we kunnen doen zou voldoende zijn om het grootste deel van de wereldproblemen op te lossen." Met de fiets, of meer in één auto, of meer met één rit doen, scoort al direct beter.

Jouw vervoer	Uitstoot
Vliegtuig	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
Fiets/lopen	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
Auto	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
OV	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

Na de pauze werd met vier teksten nadere inspiratie opgedaan. Mensen konden kiezen wat hen het meest aansprak. A en C werden het meest genoemd. Treffend waren reacties zoals: 'C is extreem triest'. We zijn het wel allemaal eens met A maar we doen er te weinig mee.' 'Het raakt ons nog niet hard genoeg, pas als het onszelf treft, verandert het'. 'Wij hier zijn niet representatief voor Nederland, anders zaten we hier niet'. 'Politici nemen beslissingen, maar wij zijn het die ze kiezen.' 'Ik voel me machteloos, maar hier kan ik er met jullie over praten en heb ik niet langer het idee dat ik de enige ben..'

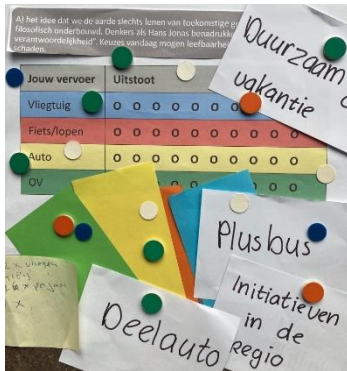
A) het idee dat we de aarde slechts lenen van toekomstige generaties is breed filosofisch onderbouwd. Denkers als Hans Jonas benadrukken "de plicht tot verantwoordelijkheid". Keuzes vandaag mogen leefbaarheid van morgen niet schaden.

B) Openbaring 11:18. En de tijd is gekomen om ... hen te vernietigen die de aarde vernietigen.

C) Vervuiling en klimaatverandering raken vooral de kwetsbaren, wereldwijd en lokaal

D) Genesis 2:15. De Heer God bracht de mens in de tuin van Eden, om die te bewerken en te bewaren.

Maar dingen gingen ook goed: denk aan het gat in de ozonlaag. Er is wel degelijk hoop dat we een dergelijke beweging opnieuw als een olievlek kunnen starten. Ook de beleidsmedewerker benadrukte dat: 'Begin persoonlijk. Gedrag is belangrijk: ga niet voor 100%, maar maak kleine stapjes: welke dingen kun je wél doen. De gemeente Sittard-Geleen is niet tégen de auto, maar een auto moet geen automatisme zijn; een auto vervuult en neemt ook openbare ruimte in. Het gaat ook om cultuur: wat ben je gewend: Het is goed om te begrijpen wat mensen tegenhoudt, zoals gewoontes. Is een houdingsverandering mogelijk? Kunnen kinderen niet naar school fietsen?

In Sittard-Geleen neemt 45% van de mensen de auto bij korte afstanden; dat is landelijk hoog. Als diegenen met een fiets zich nu eens voornemen om voor afstanden van maximaal 2 ½ kilometer standaard de fiets te pakken en de auto te laten staan. Dat zou al een impactvolle stap in de goede richting zijn.

De avond werd afgerond met groepsdiscussies over hoe het anders kan: over de Deelauto, de Plusbus, Duurzaam op vakantie en Initiatieven in de Regio en het filmpje De Praatpaal. Na een dankwoord aan allen die de avond mogelijk maakten, werd bij hapjes en drankjes verder nagepraat.

'Bewustwording is een begin. Waarom doe je de dingen die je doet? Wat kun je wél doen?'

'Hoop heeft als eigenschap dat het vermenigvuldigt wanneer we het delen'.

Als u meer wilt weten:

- ☐ De Omgevingsvisie De gemeente Sittard-Geleen met een hoofdstuk '[Gezonde mobiliteit](#)'.
- ☐ Praktische reismogelijkheden voor inwoners van Zuid Limburg: www.zuid-limburg-bereikbaar.nl en www.maakdebeweging.nl
- ☐ Deelauto's: <https://sittard-geleen.nl/wonen/duurzaamheid/deelauto-greenwheels-sittard/>
- ☐ De Plusbus, gerund door vrijwilligers: <https://wijkplatformbroeksittard.nl/index.php/plusbus-van-deur-naar-deur/> (met bestuursleden uit de PG-MBD);
- ☐ De Deelfiets: <https://www.arriva.nl/over-je-reis/met-de-fiets/arriva-deelfiets-sittard-en-geleen-1/>
- ☐ Info en tips: <https://www.milieucentraal.nl/duurzaam-vervoer/>
- ☐ Carpoolen: <https://www.blablacar.nl/carpool>

U kunt met uw vragen, problemen of ideeën ook terecht bij leden van de projectgroep Groene Kerk.

Projectgroep Groene Kerk